

JEGYZŐKÖNYV

az Országos Bírói Tanács
2020. május 6. napján 12 óra 30 perc kezdettel
telekommunikációs eszköz útján megtartott üléséről

Részvevők:

Dr. Vasvári Csaba, az OBTE elnöke,
Dr. Léhmann Zoltán, az OBTE elnökhelyettese,
Dr. Darák Péter a Kúria elnöke
Dr. Fatalin Judit,
Dr. Szabó Sándor,
Dr. Hilbert Edit,
Dr. Rochlitz Zoltán,
Dr. Vadász Viktor,
Dr. Gaider Bálint,
Dr. Matusik Tamás,
Dr. Csontos Katalin
az OBTE tagjai, továbbá
Dr. Senyei György, az OBH elnöke (13:00 órától)
Dr. Csillám Katalin, az OBH elnökhelyettese,
Dr. Hajas Barnabás, az IM államtitkára (15:50 órától)
Dr. Oltai Judit Zsófia, a MABIE elnöke

Jegyzőkönyvvezető: dr. Piti Sándor bírósági titkár

Dr. Vasvári Csaba, az OBTE elnöke:

Az Országos Bírói Tanács mai – korábban még soha nem látott technikai körülmények között tartandó – ülését megnyitom. Köszöntöm az Országos Bírói Tanács tagjait. Külön tisztelettel köszöntöm dr. Csillám Katalin elnökhelyettes asszonyt, aki e minőségében először vesz részt OBTE ülésen, illetőleg dr. Oltai Juditot, a MABIE elnökét.

Dr. Parti Tamás, a Közjegyzői Kamara elnökhelyettese rövid úton jelezte, hogy nem tud sajnos csatlakozni a mai ülésünkhöz. Dr. Lajtár István, a legfőbb ügyész helyettese előzetesen jelezte, hogy hivatalos elfoglaltsága miatt az üléshez nem tud csatlakozni. A mai ülésről a Magyar Ügyvédi Kamarának is küldtem meghívót, azonban tőlük visszajelzés nem érkezett. Az Igazságügyi Minisztériumból jelezték, hogy dr. Hajas Barnabás államtitkár úr szeretne részt venni az ülésen, jelenleg hivatali elfoglaltsága miatt nem tudott csatlakozni, érkezése későbbre várható. Dr. Senyei György, az OBH elnöke jelenleg az Országgyűlésben tartózkodik, azt közölte, hogy amint ott végez csatlakozik az üléshez.

Az ülésről – azzal egyidejűleg – hangfelvétel, valamint írásos jegyzőkönyv készül, melyet dr. Piti Sándor, a Fővárosi Törvényszékre beosztott bírósági titkár vezet.

Megállapítom, hogy az OBTE mai ülésén mind a 11 tag megjelent, így a testület határozatképes.

Ezt követően az OBTElnöke ismerteti a javasolt napirendi pontokat:

1. *A Kúria elnökének a bírói, illetve bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatának véleményezése (Bsz. 103. § (3) bekezdés f) pont) - Előterjesztő: Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke*
2. *Az OBHElnökekének a bírói, illetve bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatának véleményezése (Bsz. 103. § (3) bekezdés f) pont) - Előterjesztő: Dr. Senyei György, az OBHElnöke*
3. *Az OBHElnökekének a 2019. évi II. féléves tevékenységéről szóló tájékoztatójának megvitatása (Bsz. 76. § (8) bekezdés a) pont) - Előterjesztő: Dr. Senyei György, az OBHElnöke*
4. *A 2012. előtt nyugállományba vonult bírák helyzetéről szóló előterjesztés megvitatása - Előterjesztő: Dr. Vadász Viktor OBTEtag*
5. *Egyebek*
 - Tájékoztatás kérése az OBHElnöktől a bíróságok veszélyhelyzet alatti működéséről, beleértve a bíróságok költségvetésének alakulását is
 - Tájékoztatás kérése az OBHElnöktől az iratkarantén szabályainak gyakorlati megvalósulásáról, az annak elrendelését megalapozó okokról, az intézkedés eddigi tapasztalatairól
 - Dr. Rochlitz Zoltán tájékoztatója ENCJ Függetlenség és kiszámíthatóság projektjével kapcsolatos videokonferencián elhangzottokról

Az OBTElnöke megállapítja, hogy az OBTEgyhangúlag elfogadta a fenti sorrendben a napirendet.

1. napirendi pont:

A Kúria elnökének a bírói, illetve bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatának véleményezése

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke:

Tisztelt Tanács! Az írásban benyújtott előterjesztést röviden összefoglalom szóban is. Arab számokkal jelöltem az egyes pályázati kiírásokat, és e szerint fogok haladni.

Az 1. számú pályázat az 58. számú polgári kollégiumi álláshely volt. Erre 2 pályázat érkezett. Én sorrendben az első pályázót terjesztettem elő kinevezésre, aki dr. Csesznok Judit volt. A határidőket a beszámoló tartalmazza.

A 2. számú pályázat a 46. sz. büntető álláshely volt. Ide egyetlen egy pályázat érkezett, ez a pályázó is nyerte meg, aki dr. Gimesi Ágnes volt.

A 3. számú pályázat két közigazgatási és munkaügyi bírói álláshely volt. Az 51. számú álláshelyre hat pályázat érkezett, a 69. számúra pedig nyolc. Az első helyre a BT dr. Göbös Fruzsínát sorolta, ezt a pályázatot ő is nyerte. A második pályázati hely vonatkozásában dr. Göbös Fruzsina visszavonta a pályázatát, ami miatt dr. Kiss Árpád lett volna az első és dr. Stefancsik Márta a második, de dr. Kiss Árpád elnyerte a következő, 4. számú pályázati helyet, és ezért ebből a körből kiesett. Ekként dr. Stefancsik Márta került kinevezésre erre a helyre.

A 4. számú pályázati kiírás szintén egy közigazgatási és munkaügyi bírósági hely volt. Itt dr. Kiss Árpád lett az első és ő is nyerte el a kinevezést, dr. Göbös Fruzsina pedig visszavonta a pályázatát.

Az 5. számú pályázati kiírás egy polgári tanácselnöki hely volt. Ide két pályázat érkezett, dr. Szabó Klárának és dr. Gombos Katalinénak. A véleményező szerv többségi támogatását dr. Szabó Klára nyerte el, és ő is kapta a kinevezést.

A pályázati kiírással összefüggő valamennyi határidőt a beszámoló adatai tartalmazzák. Köszönöm szépen a szót.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Kérdezem az OBT tagjait, illetve a tanácskozási joggal résztvevőket, hogy van-e bárkinek kérdése Darák elnök úrhoz?

Dr. Vadász Viktor:

Azt jól láttam, hogy a bírói pályázatok esetében egyiknél 2018 decemberében történt az álláshely megüresedés? Ez volt jelezve a táblázatban, de lehet, hogy elírás. Ha nem, akkor a kiírás 2019. július 8-án történt, tehát több, mint fél év elteltével. Lehet tudni valamit arról, hogy mi volt ennek az oka, volt 2019. első félévében valami akadály?

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke:

Feltételezzük, hogy ez a kitöltés jó. Nem tudom a konkrét álláshely esetében mi volt a helyzet, ezt meg fogom tudni kérdezni öt percen belül. Előfordul, hogy azért nem írunk ki azonnal megüresedett pozíciót, mert éppen van olyan berendelt bíró, aki teljes értékkel tudja a tanácsban a munkát folytatni, és ilyenkor a tanács nem is igényli, hogy írjak ki azonnal pályázatot. Tehát lehet, hogy egy ilyen helyzet állt itt is elő, ez korábban több alkalommal is előfordult már, de hogy ebben a konkrét esetben is így történt-e, azt akkor mindjárt tisztázom.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Bárki másnak van-e kérdése dr. Darák Péterhez a beszámolóval kapcsolatban?

Az OBT elnöke szavazásra bocsátja a kérdést.

Az OBT egyhangúlag elfogadta a

62/2020. (V.6.) OBT határozatot

A Kúria elnökének a bírói, valamint a bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatáról

Az Országos Bírói Tanács a Kúria elnökének a bírói, illetve a bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatáról szóló tájékoztatóját támogatólag véleményezi.

A Kúria elnökének a pályázatok elbírálása tekintetében 2019. évben folytatott kinevezési gyakorlata megfelelt a törvényi előírásoknak.

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke:

Köszönöm szépen. Kis türelmet kérek, megkérdezem az első esetet, hogy tudjak válaszolni dr. Vadász Viktornak.

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

Köszönjük Elnök Úr! A következő napirendi pontok az OBH elnökéhez kapcsolódnak, ezért dr. Csillám Katalin elnökhelyettes asszonyt kérdezem, hogy mit javasol, milyen információi vannak Senyei elnök úrral kapcsolatban?

Dr. Csillám Katalin, az OBH elnökhelyettese:

Senyei elnök úr még a Parlamentben van, én azt javasolnám, hogy ne várjunk rá, mert az idő mindenkinek fontos. Én belevágnék a 2. napirendi pontba, hogyha ezt jónak látják.

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

Esetleg arról van információja mikorra várható az, hogy Senyei elnök úr végez az Országgyűlésben?

Dr. Csillám Katalin, az OBH elnökhelyettese:

Nem tudom mikor végez, de összeköttetésben vagyunk, rákérdezhetek a kíséretől, hogy befejeződött-e már a meghallgatása.

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

A 2. és 3. napirendi pontok megtárgyalása a Bszi. kötelező rendelkezésein alapulnak, ezek esetében jónak látnám, ha az OBH elnöke jelen lenne, így javaslom, hogy folytassuk a 4. napirendi pont megtárgyalásával. Ha ezt senki nem ellenzi, úgy felkérem dr. Vadász Viktort az előterjesztés ismertetésére.

Dr. Csillám Katalin, az OBH elnökhelyettese:

Bocsánat, hogy közbeszólok, most kaptam az értesítést, hogy Senyei elnök úr végzett a Parlamentben.

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

Köszönjük szépen a tájékoztatást, közben visszatért dr. Darák Péter is, aki Vadász Viktor kérdését kívánja megválaszolni.

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke:

A személyzetis kolléga sem tud többet, mint én. Ők is azt sejtik, hogy egy berendelt bíró lehetett a tanácsban.

4. napirendi pont:**A 2012. előtt nyugállományba vonult bírák helyzetéről szóló előterjesztés megvitatása****Dr. Vadász Viktor:**

Az írásban megtett előterjesztésemet nem kívánom részletesen újra ismertetni. Előljáróban annyit fűznék még hozzá, hogy a Bszi-ben nincs olyan hatáskör, hogy az OBH bármit is tehetne ebben az ügyben, azonban máskor is előfordult, hogy olyan témát vettünk napirendre, amely csupán közvetetten érintette a törvényben felsorolt feladatainkat. Jeleztem az előterjesztés végén, hogy ez a kérdés a Bírói Életpálya Szakértői Testület munkájához kapcsolódik, ahol az OBH is képviseltetve van az OBH elnöke, a Kúria elnöke és a MABIE mellett, és egyelőre nincs tudomásom arról, hogy a

testület ebben a témában már tett volna bármilyen előterjesztést. Ez volt az oka, hogy ezzel foglalkoztam.

Korábban többször adtunk ki közleményt, fogadtunk el határozott álláspontot abban a kérdésben, hogy a bírói illetmény kapcsán elengedhetetlennek tartjuk a bérrendezést, azt is jeleztük, hogy milyen feltételekkel tartanánk elfogadhatónak ezt. Az előterjesztésben szereplő probléma annyiban hasonlít az illetményemelés kérdéséhez, hogy azok a bírák, akik 2012 előtt vonultak nyugállományba, olyan alacsony nyugellátást kapnak, amely a tisztességes bírói javadalmazás elvét sérti, így ez nem tisztán egy társadalombiztosítási anomália. Hasznos lenne, hogy a BÉSZT tudjon róla, hány bírót érint ez a probléma, és ez alapján dolgozzon ki megoldási javaslatot. Többféle megoldási javaslat készült már korábban, egyik ezek közül az összeférhetetlenségi pótlék.

Konkrétan tudok olyan nyugalmazott bíróról, akiket egyébként az OBT is díjazásban részesített korábban, szép és példamutató életpálya van mögöttük, ennek ellenére nagyon méltatlan helyzetbe kerültek nyugállományba vonulásukkal, gyakorlatilag létfenntartási problémáik lennének kiegészítő jövedelem vagy családi támogatás nélkül, noha az egész életüket az igazság szolgálatára szentelték. Éppen élethivatásukkal együtt járó szigorú összeférhetlenségi szabályok miatt nem is lehetett olyan jövedelemük, és nem végezhetek olyan vagyongyarapító tevékenységet, amely most tartalékot jelentene.

Annyit kérnék, hogy lehetőség szerint a MABIE elnöke reagáljon az előterjesztésre, hogy a MABIE-nek van-e ez ügyben konkrét álláspontja.

Dr. Szabó Sándor:

A BÉSZT-nek a munkájában én az elejétől fogva részt vettem. 2014-ben már látható volt az, hogy a 2011-12-es időszakban nyugállományba vonult bírónak a nyugdíja az utolsó havi illetményük 28-36 százalékáig terjedt, míg az azt követően nyugalmazott bíróké 40 százalék fölé emelkedett, majd elment egészen 60 százalékig. Volt korábban egy elképzelés arra vonatkozóan, hogy egy komplex, szakaszos jellegű módosítási javaslat készüljön el a nyugállományba vonulókra függetlenül attól, hogy ki mikor ment nyugdíjba. Egy vitaanyag készült ebből, amit el is fogadott a BÉSZT, de aztán ezt sem a Bjt-be, sem egyéb jogszabályba nem építették be.

Úgy gondolom, hogy ez a vitaanyag esetlegesen alapja, vagy legalábbis segédanyaga lehetne annak, amit az OBT a BÉSZT-en javasolna, azaz, hogy ezt a kérdéskört vegyék napirendre, végezzenek egy komplex vizsgálatot. Ne csak az derüljön ki, hogy hány személyt, és milyen mértékben érint ez a probléma, hanem az is, hogy mit lehetne tenni. Az elfogadott anyag tartalmazta, hogy a nyugállományba vonulás előtt történne egyfajta felmérés, ami abban nyújtana segítséget, hogy a nyugállományba vonulás időpontjában milyen fajta juttatásokat lehetne adni a jelenlegi szabályok szerint, illetve hogyan lehetne orvosolni/kompenzálni a 2011-12-es időszakban történt nyugállományba vonulást is. Ezt az anyagot egyébként csak aktualizálni kell.

Dr. Oltai Judit, a MABIE elnöke:

Annyit fűznék hozzá a Szabó Sándor által elmondottakhoz, hogy a napirendi pontok áttanulmányozását követően egyértelműen kialakítottuk azt az álláspontot, hogy a MABIE támogatja ennek a kérdésnek az ismételt napirendre vételét. A probléma megoldásának fórumát a MABIE is a BÉSZT-ben látja. A MABIE az életpályamodell koncepciójában is részletesen foglalkozott már a nyugdíjas bírák helyzetével, illetőleg annak rendezésével. Nemcsak a 2012 előtt nyugdíjba vonulók vonatkozásában, hanem a jövőre nézve is fontosnak tartjuk azt, hogy a bírák méltó ellátással vonuljanak nyugdíjba. Ez a 2014-es koncepció rendelkezésre áll, bármikor frissíthető, továbbá a BÉSZT keretein belül egy jogszabály módosítójavaslat kidolgozását is messzemenőkéig támogatnánk.

Dr. Hilbert Edit:

Ez borzasztó érzékeny kérdés, nagyon szenzitíven kell hozzá közelíteni és kezelni. Ugyanis, amikor 2012-ben a nyugdíjazás történt, akkor a nyugdíjba ment bírók 6-18 millió forint közötti adómentes, egyösszegű kártérítéssel mentek nyugdíjba, mert a kártérítésként kapott összeg után nem kellett adózniuk. Az akkor nyugdíjba ment bírók egy részének azért alacsony a nyugdíja, mert ők a nyugdíjuk megállapítását a korhatáruk elérésekor kérték. Ezt követően nyugdíjasként aztán tovább ítékeztek. Tehát a fizetésüket is kapták és a nyugdíjukat, és ezért lett nagyon alacsony a nyugdíjuk. Tudok egy olyan nyugalmazott bíró párost, akik azonos bírósági szintről, azonos bírói, nem vezető pozícióból mentek nyugdíjba, az egyik kérte a nyugdíjának a megállapítását, amint lehetett és ítékezett tovább, a másik pedig nem kérte. Jelenleg a nyugdíjuk között igen jelentős összegű különbség van. Természetesen van olyan nyugdíjas bíró is, aki sem kártérítést nem kapott, sem ment korábban nyugdíjba, mégis méltatlanul alacsony a nyugdíja.

Dr. Vadász Viktor:

Reagálva Hilbert Editre, amikor elkezdtem ennek a témának utánanézni azt láttam, hogy itt a társadalombiztosítási szabályok eredményeznek egyfajta aránytalanságot. Nem gondolom, hogy a BÉSZT-nek az lenne a feladata, hogy a társadalombiztosítási anomáliákat feltárja. Ugyanakkor látni kell azt, hogy vannak 2012 előtt nyugállományba vonult olyan bírák, akiket nem a kényszernyugdíjazással küldtek el, emiatt nem kaptak kártérítést, ehhez képest olyan szinten alacsony a nyugdíjuk, hogy abból közel sem lehet az a középszintű életszínvonalat fenntartani, ami a tisztességes bírói léthez hozzátartozik. Azt gondolom, hogy meg kellene határozni egyfajta bírói nyugdíjminimumot, amihez tudni kéne persze a pontos számokat is, és kiegészíteni erre azon bírák nyugdíját, akiknek társadalombiztosítási ellátása ezt nem éri el.

Az OBH-nak van adata arról, hogy kik voltak azok, akik a 2012-es év előtti 5-6 évben mentek nyugdíjban, az Igazságügyi Minisztérium pedig be tudja szerezni, hogy ezen bírónak mennyi a nyugdíja. Kiderülne, hogy hány volt bírót érthet maximálisan egy ilyen szabályozás, és kérelmükre ezt a kiegészítő pótlékot meg lehetne állapítani. A számok tükrében már látható lenne, hogy ez mekkora megterhelést jelentene pl. a bírósági költségvetésnek, de lehet, hogy egyébként a meglévő költségvetésen belül is lenne erre fedezet.

13 óra 04 perckor dr. Senyei György az OBH elnöke csatlakozik a videókonferenciához.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Köszönöm, úgy látom, hogy Senyei elnök úr itt van, és kapcsolódott a videókonferenciához. Tisztelettel köszöntöm Elnök urat. Tájékoztatásul mondom, hogy előre vettük a 4. napirendi pontot, arról van most szó, ezt követően térünk rá az Elnök urat érintő beszámolókra.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Köszönöm szépen a türelmet, objektív okoknál fogva csak most tudtam csatlakozni az üléshez, most ért véget a meghallgatás, és még válaszolnom kellett a képviselői felvetésekre, hozzászólásokra, úgyhogy köszönöm a türelmet.

Dr. Szabó Sándor:

Én azt szeretném kérni, hogy az OBT ebben a körben úgy foglaljon állást, hogy ez egy rendkívüli jelentőséggel bíró szakmai kérdés, amit elég jól alá kellene támasztani. Nem hiszem azt, hogy önmagában az OBT-nek lenne erre hatásköre. Vadász Viktor is azt írta az előterjesztésében, hogy az OBT érintőlegesen foglalkozzon ezzel, illetőleg jelezte, hogy a kérdés meghaladja az OBT hatáskörét. Szerintem ezt adjuk át a BÉSZT-nek belső munkálatokra, ne kerüljön ez ki egyelőre,

belső munkaként készítsük elő, dolgozzuk ki a lehetőségeket, és ha teljesen kész lesz, akkor hozakodjunk ezzel elő. Álláspontom szerint ez a BÉSZT hatásköre.

Dr. Oltai Judit, a MABIE elnöke:

Szabó Sándorral maximálisan egyetértek, ami a BÉSZT-re utalást illeti. Fontosnak tartom elmondani, hogy a Magyar Bírói Egyesületben ez a munka már elindult. Kialakításra fog kerülni hivatalosan is a nyugdíjas tagozat, és a leendő tagok már elkezdték ezt a munkát. Kérdésként vetődik fel bennem, hogy visszamenőlegesen hogyan lehetne ezeket a nyugdíjakat rendezni. Úgy vélem, hogy e körben kizárólag az OBH részéről valami plusz juttatás jöhetne szóba, a társadalombiztosítási rendszer erre nem lesz alkalmas. Az élethosszig tartó gondoskodással kapcsolatos anyagunk is megtalálható részben a honlapunkon, illetőleg beépítésre került a már említett bírói életpálya koncepcióval kapcsolatos anyagunkba.

Dr. Hilbert Edit:

A bírói nyugdíjminimumot támogathatónak látnám, de a mostani bírói nyugdíjakat ismerve ennek nem lenne meg a társadalmi támogatottsága. A már nyugdíjas bírók nincsenek jogviszonyban az OBH-val, az nem tud nekik nyugdíjkiegészítést adni, legalábbis én nem látom ennek a jogszabályi lehetőségét és az ráadásul egy társadalombiztosítási jogviszony. Érzékeny ez a terület, én is azt gondolnám, hogy az alsó határ bevezetését kellene képviselni, úgy, hogy a felső határ szóba se kerüljön. Nehogy az legyen a végeredménye, hogy a most egyébként vállalható nyugdíjak csökkentésében kezd majd valaki gondolkodni.

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke:

Úgy gondolom, hogy a hivatásrendi öngondoskodásnak kellene eljutni egy következő szintjére. 3000 bíró van Magyarországon, működnek a bírói alapítványok, amik a korán elhunyt, bírótársaink családját támogatják, és vannak további ilyen akciók nagy sikerrel. Én azt javaslom, hogy próbáljuk meg ezt az utat járni, tehát a hivatásrendi vezetők válasszanak ki egy működő alapítványt, hozzunk létre egy jól működő elnökséget és hívjuk fel a bírókat, hogy adakozzanak azoknak a nyugdíjba vonult, korábban nyugdíjba vonult kollégáknak a számára, akiknek nagyon alacsony a nyugdíjuk. Szerintem a 3000 bírót nem vágná földhöz, hogyha egy bizonyos összeggel támogatná ezt az alapítványt ilyen célból. Én inkább ilyen keretben gondolkoznék, ez jót tenne a bírói karnak is, és egy kicsit a belső szolidaritást is erősítenénk.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Én ezt elsősorban egy társadalombiztosítási problémának látom. Darák elnök úrra reagálva egy jól átgondolt, a valóságban működő alapítvány – tényleges, aktív kuratóriummal- álláspontom szerint működőképes lehet, de a jelenlegi tényeket a realitások talaján kell kezelni. Nyúljunk a zsebünkbe, én máris mondom, ebbe az alapítványba – ha létrejön – 30.000 forintot rögtön adok. Legyen egy alapítvány erre.

Dr. Vadász Viktor:

Én a probléma BÉSZT általi napirendre vételének örülök. Ha megtörténne az, amit Darák elnök úr felvetett, az visszaadná a bírói karba vetett hitemet. Egyelőre erős kétségeim vannak, hogy ez önkéntes alapon működni fog-e. Ha igen, akkor ez egy nagyon előre mutató dolog lenne. Fontos, hogy a BÉSZT lássa át, hogy ténylegesen, számszerűen mit jelent ez, amit én most itt számok nélkül vetettem fel.

Dr. Vasvári Csaba, az OBTH elnöke:

Akkor miután erről a napirendi pontról nyilvánvalóan nem hozunk semmiféle határozatot, ezért én javaslom, hogy térjünk rá az eredeti napirendi javaslat 2. napirendi pontjára, azaz az OBTH elnökének a bírói, illetőleg a bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatának véleményezésére. Megkérem dr. Senyei Györgyöt, hogy legyen szíves ezt a napirendi pontot előadni.

2. napirendi pont:**Az OBTH elnökének a bírói, illetve bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatának véleményezése****Dr. Senyei György, az OBTH elnöke:**

Köszönöm a szót. Az írásbeli előterjesztésemet fenntartom, azt megismételni nem kívánom. Kezdem a bírói álláspályázatokkal: 130 eredményes álláspályázat elbírálására került sor. A 134-ből 130 volt eredményes és a véleményező testület rangsorának megfelelően került meghozatalra a döntés. Eredménytelenné nyilvánított bírói álláspályázat 4 volt, eljárási szabálysértésre hivatkozással. Ahogy mindenki előtt ismert, Karcagon, Nagyatádon, a Fővárosi Ítéltáblán és a Váci Járásbíróságon. A táblázat részletesen tartalmazza az e ponttal kapcsolatos azon információkat, amelyekre esetleg az OBTH kíváncsi lehet.

A vezetői pályázatokról: 2019-ben 36 pályázat volt kiírva, és mindegyik elbírálásra került akként, hogy 18 kinevezés és 18 eredménytelenné nyilvánítás történt. Az eredménytelen 18-nak a fele jogszabályváltozás által generált eredménytelenné nyilvánítás volt, ami már az én nevemhez fűződik. Kettő olyan eredménytelenné nyilvánítás is volt, hogy nem volt pályázó, illetőleg pályázat visszavonására is sor került. Ezen túlmenően a véleményező testület többségi támogatásának a hiánya miatt is történt eredménytelenné nyilvánítás, míg egyéb okokon alapuló eredménytelenség három esetben volt. Ez utóbbiak a Fővárosi Törvényszék, a Pécsi Ítéltábla és a Szegedi Törvényszék elnöki tisztségére kiírt pályázatok voltak. Az összegzést feltüntettem, valamennyi vezetői és bírói pályázat - az OBTH által igényelt Excel táblázatok szerint - megküldésre került a résztvevők részére.

Dr. Fatalin Judit:

A Fővárosi Ítéltábla 81. számú büntető ügyszakos bírói álláshelyével kapcsolatosan rögzítem, hogy akkor még Senyei elnök úr volt a helyi BT elnöke. Azért lett eredménytelenné nyilvánítja Handó Tünde korábbi elnök asszony által a pályázat, mert – álláspontja szerint – a helyi BT eljárási szabályt sértett. Úgy gondoltuk utólag, hogy jegyzőkönyvbe is foglaljuk az ezzel kapcsolatos egyet nem értésünket, mert nem volt semmiféle eljárási szabálysértés az ítéltábla bírói tanácsa részéről. Nemcsak ennél a pályázatnál, hanem máshol is érzékelhető volt véleményem szerint, hogy a helyi BT-nek nem adták meg azt a döntési jogosultságot, amely a törvény erejénél fogva neki járt volna, és felülírták. A BT-nek az anyagi döntéseit felülírták az OBTH-ban, amire ráhúzták, hogy eljárási szabálysértés, és ez szolgált alapul a pályázat eredménytelenné nyilvánításához. Szerintem ez egy helytelen gyakorlat volt Handó elnök asszony idején.

Dr. Vadász Viktor:

Hasonlóan a Judithhoz, én is azt szeretném hozzátenni, hogy ennek a gyakorlatnak a nagy része az OBTH korábbi elnökéhez kapcsolódik. A bírói álláspályázatok esetében, amennyiben a bírói tanács a miniszteri rendelet által meghatározott ponthatárok között állapítja meg az objektív pontokat, és az OBTH ezzel nem ért egyet, álláspontom szerint automatikusan nem lehet eredménytelenségi oknak

tekinteni, ez nem eljárási szabálysértés. A bírói kinevezési rendszerben a bírói öngazgatási testületeknek végső szót adott a jogalkotó, és ezért van az, hogy a bírói tanácsok állapítják meg a pontoka, nem pedig az OBH. Ha az OBH elnöke a rangsorral nem ért egyet, akkor az OBT az, aki a bírói tanács által felállított rangsortól eltérhet. Ha az OBH azt a gyakorlatot folytatná, amit az OBH korábbi elnöke, akkor a bírói tanácsok jogkörét elvonná. Megjegyzem, hogy a pályázóknak van lehetőségük arra, hogy jogorvoslattal éljenek a döntéssel szemben, és ott már a nem megfelelő pontszámítást is kifogásolhatják. Az OBH korábbi gyakorlata nem volt helyes.

Dr. Csontos Katalin:

Különösen fontosnak tartom azt egy bírói pályázat elbírálásánál, hogy a bírói öngazgatási testületek kapják meg a végső szót. Az egyetlen dolog, amivel szeretném kiegészíteni a Vadász Viktor által elmondottakat, hogy néhány esetben eljárási hibára történt hivatkozás. Az, hogy a bírói tanács a ponthatárok között ad pontot és az adott esetben nem testszik a pályázat elbírálójának, az nem az eljárási hiba esete és azt az OBT korábban sem tekintette annak és nem fogadta el az arra történt hivatkozást. Magam részéről egyik esetben sem értek egyet az indokkal, azok véleményem szerint nem okszerűek.

Dr. Hilbert Edit:

Szeretném hangsúlyozni, hogy az elmúlt évről mondunk most véleményt, de valójában a jövőről beszélünk, mert amit most itt kifogásolunk, azzal azt szeretnénk elérni, hogy az OBH változtasson ezen a gyakorlatán, amivel az OBT nem ért egyet. Magyarul, hogy az OBH a pályázatok kapcsán az eljárási hibákba anyagi jogi hibák felülvizsgálatát erőltette bele, amire egyébként nem lett volna módja. Ez oda vezetett, hogy a Szombathelyi BT lemondott, nagyon sok további BT tiltakozott. Én is azt gondolom, hogy nagyon fontos az, hogy az OBH elkülönítse, hogy mi az eljárási szabálysértés és semmiképpen se keverje össze azzal, hogy a pontozásba beleavatkozik az eljárási szabályok megsértése címén, és átpontoztasson már megadott pontokat. Én elnökként voltam ennek szenvedő alanya többször is.

Dr. Gaider Bálint:

BT tagként én is úgy éltem meg az elmúlt időszakot, hogy az OBH eljárási szabálysértésre hivatkozva lényegében gyámság alá vonta a BT-ket, vélhetően azért, hogy az OBH akkori vezetőjének az akarata ilyen módon jusson még inkább érvényre. Tehát ezzel valóban szakítani kell, mert ha ez tovább folytatódik, az lényegében azt jelenti, hogy a helyi bírói tanácsokat arra kárhozzatjuk, hogy csak egy matematikai műveletet végezzenek el. A bírói tanácsoknak nagyon komoly önálló döntési jogkörük van sok kérdésben, és ezt tiszteletben kell véleményem szerint tartani.

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

Fontos lenne a bírói tanácsok között valamiféle párbeszéd. Nagyon fontos a bírói tanácsok önállósága, és most OBH elnökként sem mondok mást, mint BT elnökként, de ne jussunk el oda, hogy minden bírói tanács minden egyes mérlegét, pontját különböző bíróságok elkezdjék újra pontozni, aztán meg indul a pereskedés. Valamiféle kontrollnak vagy jogorvoslatnak viszont lennie kell, mert láttam olyan BT határozatot is, ami tudatos vagy súlyos gondatlanságnak volt az eredménye. A dinamikus egyensúlyt kell megtalálni. Hangsúlyozom, hogy fontos a bírói tanácsoknak a szerepe, de törekedni kell egy egységes, párbeszéden alapuló gyakorlatra is. Szükséges lenne valamiféle egységes szempontrendszer megalkotása, amire többször volt kísérlet, aztán jó nagy veszekedések lettek belőle, és minden maradt a régiben. Persze erre lehet magyarázat, hogy ha egy adott helyre pályázok, akkor az ottani BT döntsön, de azért, hogy szignifikáns különbség ne legyen egy adott diploma, egy többlet végzettség vagy egy publikáció között, álláspontom szerint szükséges lenne valamilyen szintű egységesítés.

Dr. Csontos Katalin:

Ha már a jövőről beszélünk, akkor szerintem fontos hangsúlyozni, hogy az lenne a helyes gyakorlat, ha a korábbi felülmérlegelések nem történének meg. A pontrendszer ismereteim szerint revízió alatt áll Ezzel kapcsolatban a bírói tanácsok elnökei március 20-ig kaptak határidőt, hogy a saját javaslataikat megtegyék, ez a dátum aztán április 20-ra módosult. Nem tudom, hogy Elnök úrhoz ezek a javaslatok megérkeztek-e, feldolgozták-e már ezeket. Még egy fontos dolog: a bírói tanácsok elnökeinek valóban gyakrabban kellene konzultálniuk, amit valamilyen intézményes formában kellene megszervezni.

Dr. Vadász Viktor:

Reagálva Senyei elnök úrra: egyetértek azzal, hogy fontos lenne, hogy egyforma módon, egyenlő esélyekkel induljanak a pályázók minden bíróságon, és egy kis bíróságon se fordulhasson elő az, hogy partikuláris érdekek mentén ne tisztességesen bíráljanak el pályázatokat és tudatosan félreponozzák a pályázókat. Ezt ki lehet küszöbölni egyébként a mostani rendszerben is, ugyanis adott a lehetőség, hogy ha az OBH elnöke azt látta, hogy olyan személyt „ponoztak fel” indokolatlanul, aki egyébként nem a legalkalmasabb a bírói álláshelyre, akkor kezdeményezheti a sorrendtől való eltérést. Akár egyenesen hivatkozhat is arra, hogy a bírói tanács túlzottan nagy súlyt fektetett olyasvalamire, ami az adott bírói álláshely betöltése kapcsán nem annyira lényeges. Erre is volt már példa, az OBT egyet is értett vele. Az OBT ki tudja küszöbölni ezeket olyan módon, hogy nem az első helyen rangsorolt kinevezéséhez fog hozzájárulni.

A másik dolog, hogy volt korábban egy OBT határozat, amely elvi jelleggel kimondta, hogy miként kell a pontokat számítani, ami azért lett hatályon kívül helyezve, mert sem törvény, sem más jogforrás nem adott arra felhatalmazást az OBT-nek, hogy a BT-eket ilyen módon irányítsa.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Partner vagyok abban, ahogy a vírushelyzet ezt lehetővé teszi, hogy csináljunk egy BT elnöki konferenciát az OBT és az OBH részvételével. Tőlem lehet egy BT elnöki konferencia is, de ott nekem jelen kell lenni. Egyszerűen vannak antagonisztikus ellentétek bizonyos pontozási alapvetések körében. Hiába volt többségi szavazás, ahol született egy eredmény, mert azután mindenki hazament és azt mondta, hogy jó, de úgyse a szavazás eredménye szerint csinálom meg. Vadász Viktorra reagálva, én meg akkor nyerem vissza a hitemet, hogyha majd a BT-k egyezően vagy hasonlóan egyezően fognak pontozni. Tegyük érte lépéseket, megígérem, rajtam nem múlik.

Dr. Hilbert Edit:

Álláspontom szerint ez jogalkotási kérdés, mert ha ezt ennyire konkrétan szeretnék, akkor konkrétan is kellene szabályozni. Egyébként a BT-k közötti eltérés nem feltétlen hat ki a pályázatra, mert az nem okoz sérelmet, ha a BT önmagához konzekvens és ugyanazokat a pontokat adja, ezeket a pontokat nem viszi tovább a pályázó egy másik törvényszékre, tehát semmiféle hátrány nem éri, én ezt a veszélyt annyira nem látom. Egy kvázi jogszabálysértést nem kompenzálhat az OBH úgy, hogy maga belebonyolódik egy másik jogszabálysértésbe azáltal, hogy egy anyagi szabály megsértését eljárási jogszabálysértésnek minősít.

Még nem OBT tagként én erősen kritizáltam azt, hogy az OBT-nek nincs köze a BT pontozásához, tehát a BT elnökök konferenciáján az OBT-nek nincsen olyan jogszabályi felhatalmazása, ami alapján azon részt vesz. Egyébként pedig hiba volt, hogy korábban az OBT felkarolta ezt a kérdést, mert a végén már az OBT kezdte szabályozni azt, hogy mi legyen a pontozásokkal, az OBH elnöke igen gyakran az OBT ajánlásban írt pontozásra hivatkozva állapított meg eljárási szabálysértést és nyilvánított eredménytelennek pályázatot.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

A határidők kapcsán a beszámolóban olvastam, hogy a törvényi határidők szem előtt tartásával történt meg a bírói pályázatok elbírálása, és néhány esetben az eltérést jellemzően „ez és ez” okozta. Szeretném jelezni, hogy bíróként egy törvényi határidőt nem lehet pusztán „szem előtt tartani”, azokat betartani kell. A 2019-es évben látható, hogy a törvényi határidőkkel voltak problémák már a bírói pályázatok elbírálása esetén is.

A vezetői pályázatok elbírálása esetén az igazgatási szabályzat, tehát az OBH elnöke által saját maga által alkotott norma szab meg határidőket. Ennek betartásáról azt írta a beszámoló, hogy ha ott eltérés volt, akkor annak különleges okai voltak, pl. stratégiai célok. Kérdezem, hogy mik lehettek azok a stratégiai célok, amely alapján az OBH elnöke nem tartotta be a saját maga által írt utasításban szereplő határidőket?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Szervezési okok miatt.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Hadd kérdezzem meg elnök urat a Szegedi Törvényszék elnöki pályázatának eredménytelenné nyilvánításáról! Ott az eredménytelenné nyilvánítás oka egy elrendelt igazgatási vizsgálat volt, illetőleg az eredmény bevárása. Ezt az okot az OBH elnöke jogi műszóval élve „maga kreálta”, és utóbb az általa kreált okra hivatkozással minősítette eredménytelenné a pályázatot. Nem tudom, erről Elnök úr mit gondol, ezt követendőnek tartja-e, vagy kivételes esetnek tekinti?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Elmondtam a meghallgatáson is 2019. december 4-én, hogy az eredménytelenné nyilvánítás fő szabályként kerülendő. Ebben a szituációban ezt én teljes mértékben vállalom. Az új protokoll szerint - a már ismétlődő elnökök esetében - mindenkor igazgatási vizsgálat előzi meg a kinevezést. Ez a vizsgálat már megtörtént – csak a vírushelyzet közbeszólt – Szombathelyen, a szombathelyi elnöki pályázattal, illetőleg az Egri, és a Szolnoki Törvényszék elnöke esetében is. A Szegedi Törvényszéken egy speciális tényállás merült fel és ennek együtthatójaként határoztam – ma is vállalva – a Szegedi Törvényszék elnöki posztjáról. 2019-ben volt tíz napom OBH elnökként, és ezzel kapcsolatosan ennyit tudok elmondani. Az okot nem én kreáltam, hanem az élet.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Az okot, a vizsgálat okát valóban az élet kreálta, de az igazgatási vizsgálatot az OBH elnöke.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Így van. Remélem, hogy Vasvári elnök úr sem úgy gondolja, hogy én saját jószántamból találtam ki egy ilyet. Egy sajátos helyzet állt elő, az igazgatási vizsgálat szükségességét minden bizonnyal valamennyien láttuk.

Dr. Hilbert Edit:

Az OBT az OBH korábbi elnökének többször jelezte és sérelmezte azt, hogy elmaradnak az igazgatási tevékenység vizsgálatok az elnököknél, mert ez Bszi. egy szerinti kötelezettség. Az OBT inkább üdvözlendőnek találja semmint kifogásolandónak, hogy ezek a vizsgálatok zajlanak. Azt gondolom, hogy abban a szituációban, amikor olyan volt helyzet a Szegedi Törvényszéken, egy 6 évre történő kinevezés jóval nagyobb hiba lett volna, mint a vizsgálat elrendelésére való hivatkozással a pályázat eredménytelenné nyilvánítása. Miután itt dönteni kellett a pályázatról, azt

gondolom, hogy abban a szituációban más döntést nem lehetett hozni. Két adekvát döntés volt: a vizsgálat elrendelése és az eredménytelenné nyilvánítás.

Dr. Vadász Viktor:

Mivel érintett vagyok vezetői pályázatban 2019-ben, ami eredménytelennek lett nyilvánítva, ezért részleteiben nem kívánok ezekhez hozzászólni. Annyit általánosságban mégis megjegyeznék, hogy senki nem vonja kétségbe, hogy a törvény biztosítja a lehetőséget, hogy eredménytelenné lehessen nyilvánítani egy pályázatot. Én úgy értettem, hogy Vasvári Csaba elnök úr megjegyzése arra vonatkozott, hogy az indokolás megfogalmazása volt kissé furcsa: „indítottam egy vizsgálatot egy vezetővel szemben, és mivel folyamatban van egy vizsgálat, ez kizárja, hogy most a pályázatát elbíráljam, ezért az eredménytelen.” Azért támadható, mert ez előrevetíthet olyat is, hogy esetleg egyszer majd azért fog vizsgálatot indítani, mert eredménytelenné akar nyilvánítani egy pályázatot. Itt persze látható és köztudomású, hogy nem erről volt szó.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Pontosan tudom, hogy mi a különbség az ok és az ürügy között. Ez ok volt. De köszönöm a felvetést, legközelebb máshogy fogalmazok, hogy az ilyen helyzetet elkerüljem.

Az OBH elnöke szavazásra bocsátja a kérdést.

Az OBH egyhangúlag elfogadta a

63/2020. (V.6.) OBH határozatot

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bírói, valamint a bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatáról

Az Országos Bírói Tanács az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bírói, illetve a bírósági vezetői pályázatok elbírálása során 2019. évben folytatott gyakorlatát akként véleményezi, hogy a törvényeknek nem felelt meg azon része, amely szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke eljárási szabálysértésre hivatkozással eredménytelennek nyilvánított olyan bírói pályázatokat, amikor a pályázatot rangsoroló bírói tanács a jogszabályi kereteket betartva alakította ki a pályázók rangsorát. Nem felel meg továbbá a törvényeknek a folytatott gyakorlat azon része, hogy az Országos Bírósági Hivatal elnöke a bírói és bírósági vezetői pályázatok kiírása és elbírálása során az eljárási határidőket nem minden esetben tartotta be.

Egyebekben a gyakorlat a törvényeknek megfelelt.

3. napirendi pont:

Az OBH elnökének a 2019. évi II. féléves tevékenységéről szóló tájékoztatójának megvitatása (Bsz. 76. § (8) bekezdés a) pont)

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

A következő napirendi pont az OBH elnökének 2019. évi II. féléves tevékenységéről szóló tájékoztató megvitatása. Elnök urat felkérem tájékoztatójának megtartására.

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

Az írásbeli anyagot fenntartom, az ügyforgalmi adatokat valamennyire kedvezőnek gondolom, bizonyos tendenciákat követendőnek tartok. Nyilvánvalóan a civilisztikai ügyszak, a központi régió hatályon kívül helyezési mutatói lehetnének jobbak. Hogy ennek mi az oka, az már nem igazgatási, hanem szakmai kérdés. Én a létszámhelyzetet megfelelőnek találom, tehát a bírói létszám növelését nem tartom szükségesnek. Sokat foglalkozik a 2019. évi II. félévi tevékenység is a digitalizációval. A digitalizációnak a ténye nagyon fontos, a következő években alapvető fontosságú, hogy a színvonalat hogyan tudjuk növelni. A költségvetést kiegyensúlyozottnak tartom, illetőleg a személyi juttatások körében a bírói illetményemelés részben megvalósult. Szeretném, ha a jövőben folytatódna a tendencia és a bírói illetmények növekednének. 2019. év második felére már elkezdődött a munkacsoportoknak a megszüntetése, amely ez évben folytatódott. Az elektronizáció, digitalizáció növekedését fontosnak tartom. A bírói kar életkor és nemek szerinti összetételének feltüntetésével kapcsolatban nekem különösebb észrevételem nincs, normális esetben nincs jelentősége a nemek szerinti megoszlásnak. A bírósági vezetői körben megtörténtek a kinevezések, a rendelkezésemre álló információk szerint a kinevezések a véleményező szervek egyetértésével találtak. Fontosnak tartom továbbra is a nemzetközi, külföldi képzést. Ennek jövőbeli megvalósulása a vírushelyzet függvénye. Az érkezés és a befejezés arányait megfelelőnek találom, én többet hozzátenni ehhez nem kívánok, kérdésekre természetesen válaszolok.

Dr. Vadász Viktor:

Azt szeretném kérdezni, hogy Elnök úr a MIA Balaton Képzési Központ indokoltságát felülvizsgálta-e már? Az látható ugyanis, hogy a projekt jelentős költséggel jár, azonban figyelemmel a bírák létszámára az ország ezen régiójában kérdéses az épület képzésekre történő kihasználtsága. Tudható-e bármi a kivitelezés állásáról, lehet-e még változtatni, vagy nem, történhet-e ebben bármi változás?

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

A készütségi foka alapján az ebből való kilépésnek nincs realitása. Jómagam végig kívánom vinni, mert ennek kettős funkciója lehet. Hogy aztán melyik funkcióra helyezzük a hangsúlyt, az már a körülmények függvénye. Lehet egyfajta képzési központ, de a bírák, illetőleg az igazságügyi alkalmazottak számára a nyári hónapokban színvonalas üdülési lehetőséget is biztosíthat. De kiszállni belőle, ebben a stádiumban már nem indokolt.

Dr. Vadász Viktor:

A Veszprémi Törvényszék kezelésében van egy rendkívül leromlott állapotban lévő alsóörsi ingatlan, ami pillanatnyilag tudomásom szerint csak nagy költség mellett tartható fenn. Azzal is hasonló célokat tervezett az OBH még 2014-ben, ami nem valósult meg. Azzal most mi a helyzet?

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

Az alsóörsiről még én is csak legendákat hallottam, hogy mennyire le van pukkanva. Jó lenne, hogy ha azt valamilyen felújítást követően nyaralóhelyként fel lehetne használni, szociális alapon. Nyilvánvaló, hogy most a digitalizációval, a MIA Balaton funkciója alapvetően el fog indulni, főként inkább az üdültetés irányába. Hogy aztán ez mennyire lesz rentábilis, meg hogyan kerülnek meghatározásra a nyaraltatás feltételei, azok későbbi döntésnek függvényei. A jelenlegi pénzügyi háttér az, hogy mi jól szálljunk ki ebből, hogyha, mondjuk később ennek a fenntartását nem találjuk indokoltnak. De ebben a stádiumban ez nem lehetséges, hiszen ez az állami vagyonnal kapcsolatos gazdálkodás, tehát most nem tudjuk azt mondani, hogy van egy eladó jó nyaralónk és adjanak érte meghatározott összeget. Ezt a projektet most tovább kell vinni.

Dr. Hilbert Edit:

A Werbőczy Universitas program indokoltságát esetleg Elnök úr felülvizsgálja-e? Azt lehet tudni, hogy rettenetesen sok szakjogász van a bírósági szervezetben, akik a saját pénzükön végezték el a képzést, de gyakorlatilag képzési pótlékot nem kapnak érte. Nekem nagyon nehezen belátható az, hogy miért kell határozatlan idejű bírókkal tanulmányi szerződést kötve finanszírozni az ő szakjogászai képzésüket.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Igen, felül kívánom vizsgálni.

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke:

A balatoni fejlesztéshez szeretnék hozzászólni, mert a Kúriának is volt egy nyaralója szintén nagyon lepusztult állapotban, amit én is megnéztem három évvel ezelőtt és utána azonnal bezárattam. A probléma az, hogy az állami vagyongazdálkodásról szóló törvény előírja, hogy nem kérhet kevesebb pénzt az ottani elhelyezésért, nyaralásért az intézmény, mint amennyi az önköltsége, és sajnos az ingatlan felújítási költséget bele kell számítani az önköltségbe, tehát nagyon-nagyon ki kell találni, hogy miként lehet szociálisan itt nyaraltatni, mert a vagyongazdálkodási szabályok éppen az ellentettjét mondják.

Egyébként a jelen helyzet adta keretek között meg kellene próbálni kicsit a különböző hivatásrendek belső kohézióját újra megteremteni, kitalálni azokat az alkalmakat és lehetőségeket, amiken ezeket a hálózatokat újra építik a hivatásrendeken belül. Például a nyaralás kiváló alkalom lehetne erre.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Örülök annak, hogy az OBH elnöke a Werbőczy programot felül kívánja vizsgálni. Jelzem, hogy korábban az itt ebben részesülők kiválogatásának gyakorlata erősen személyválogató, jutalmazó és/vagy büntető jellegű volt. Örülök, ha ez meg fog változni, és abban sem vagyok biztos, hogy egyáltalán szükség van erre a programra.

A MIA Balaton kapcsán azt gondolom, hogy egy viszonylag szegény szervezet ne urizáljon. Arról nem is beszélve, hogy azt az oktatási célt, amit ez szolgálna, a Kelet-Magyarországon dolgozó bíró kollégáink számára ez nem is biztos, hogy tudná nyújtani. Véleményem szerint, ha ez egy saját stranddal rendelkező, egy átlag bírósági dolgozó számára luxus színvonalon működő nyaraló lenne, azt nem tartanám összeegyeztethetőnek az igazságszolgáltatás fő profiljával. Nem vagyok meggyőződve arról sem, hogy az ott nyaralóknak a kiválasztása mindig úgy fog majd történni – a legjobb szándék ellenére –, hogy azzal mindenki elégedett lesz és senki nem fogja emiatt rosszul érezni magát. Összességében én nagyon könnyen el tudnám engedni ezt a MIA Balaton projektet. Lát-e Elnök úr arra lehetőséget, hogy ezt az ingatlant a Magyar Államnál becserélje, felajánlja egy másik, a bíróságok igazságszolgáltatási funkcióját támogató és elősegítő ingatlanra?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Jelenleg cserére és egyéb hasonló profilra nincs realitás, amellet, hogy értem a felvetés lényegét. Hogy a későbbiekben miként alakul, az majd elválik, normális rendezőelvek mentén a nyaraltatást többé-kevésbé meg lehet oldani.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Csak ötlet szintjén vetném fel, de mindenki előtt ismert, hogy mennyire fontos a képzési helyek kialakítása. Úgy gondolom, hogy ezt a feladatot az ítélőtáblák regionálisan kiválóan el tudnák látni. Ha nem lenne ez a „robogó vonat” effektus, akkor ebből a majdnem ötmilliárd forintból az öt

ítélőtáblán lehetne olyan oktatási centrumokat kiépíteni, amelyek a kor színvonalának megfelelően el tudnák látni az abban a régióban dolgozó kollégák egynapos képzéseit. E helyet sajnos MIA Balaton lesz.

Dr. Vadász Viktor:

Az alsóörsi ingatlannal volt az OBH-nak egy terve, hogy létrehoz ott egy regionális nemzetközi képzési központot. Aztán ahelyett lett végül később már a MIA Balaton Projekt. Már az alsóörsi ingatlannál látszódtak azok a problémák, amiket egyébként Darák elnök úr is jelzett, hogy nem lehet majd kedvezményesen átadni a dolgozóknak üdülés céljára. Látszik az is, hogy a Dunántúlról egészen jól megközelíthető a Tóth Lőrinc utca és sokkal inkább a kelet-magyarországi – különösen a békési kollégáknak van nehézségük azzal, hogy fel kell utazniuk Budapestre. Korábban felmerült egy olyan javaslat, hogy egy olyan képzési központként üzemeltesse gazdaságosan, ahová nemzetközi képzéseket lehet szervezni; nem egyedül, mert erre a magyar bírósági szervezetben sem tudásszinten, sem máshogy nincs kapacitás, de van egy létező együttműködés az ERA-nak, az Európai Jogi Akadémiának az OBH-val. Ha meg lehet nyerni az Európai Jogi Akadémiát, hogy akár az épület szabad kapacitásának egy részét kösse le olyan módon, hogy a Balatonra külföldi képzéseket hozzon, amin részt vehetnek bizonyos számban, térítésmentesen magyar résztvevők is, akkor ez egy jó lehetőség lenne. Jelenleg kiküldünk évente öt-tíz bírót az ERA képzéseire, de ez esetben sokkal nagyobb létszámban tudnának magyar bírák is részt venni angol nyelvű képzéseken. Azt gondolom, hogy ebben mutatkozik a szervezetünk egyik legnagyobb hiányossága: nincsenek elegendően a nyelveket beszélő bírák, akik szélesebb körben tájékozottak lennének az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bíróságának döntései kapcsán. Ez pedig nagyon fontos lenne, mert egyelőre még úgy néz ki, hogy ez jelenti a jövő kihívását.

Dr. Hilbert Edit:

Darák elnök úr által mondottakat szeretném csak megerősíteni. Nálunk a BKT-n egy üdülőt az önköltségi áron meghirdettünk és a három hónapra összesen két ember jelentkezett kétszer tíz napra. Gyakorlatilag fenntartani sem volt érdemes. Ha olcsóbban adtuk volna, akkor azt béren kívüli juttatásként kellett volna leadózni és az lett a megoldás, hogy megkapták szociális segélyben azt a pénzt, amit a Törvényszék erre biztosított volna.

Az OBT elnöke szavazásra bocsátja a kérdést.

Az OBT egyhangúlag elfogadta a

64/2020. (V.6.) OBH határozatot

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének a 2019. évi II. féléves tevékenységéről szóló tájékoztatójáról

Az Országos Bírói Tanács az Országos Bírósági Hivatal elnökének a 2019. évi II. féléves tevékenységéről szóló tájékoztatóját elfogadja.

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke 14 óra 55 perckor kilép a videókonferenciából, és elhagyja az ülést. Az OBH elnöke 14 óra 55 perckor szünetet rendel el.

Az OBH elnöke 15 óra 00 perckor folytatja az ülést.

**5. napirendi pont:
Egyebek**

**Tájékoztatás kérése az OBH elnökétől a bíróságok veszélyhelyzet alatti működéséről,
beleértve a bíróságok költségvetésének alakulását is**

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

A bíróságok működésével kapcsolatban viszonylag friss adatokat tudok mondani. Másodfokon a visszaesés országos átlagban 33 százalék, ha bázishónapnak a 2019. áprilist tekintjük. Egy helyet tudok, a Pécsi Törvényszéket, ahol 3,8 százalékkal javult 2020. áprilisban a befejezések száma 2019. áprilishoz képest. Volt, ahol az eltérés 0 százalék volt, de az átlag 33%. Az elsőfokú ítéletek száma hétszáz körül van országosan, minden ügyszakban. Ezek kifejezetten az ítéletek, az egyéb befejezésekről most nem tudok számokat mondani, de abban a körben nincs szignifikáns visszaesés. A befejezések valamilyen szinten kompenzálódtak a civilisztikai ügyszakban, a rendkívüli jogrend befejezésével. Akkor volt egy olyan eljárásjogi értelmezés, hogy befejeztük a polgári ügyeket félbeszakadással. Aki ezt nem követte, annak sokkal kevesebb lett a tárgyaláson kívüli befejezése. Több befejezés május hónapra várható.

Dr. Szabó Sándor:

A globális költségvetéssel kapcsolatban bármilyen megkeresés érkezett esetleg? Arra gondolok, hogy szükséges lesz majd összekészíteni valami megszorító tervet?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Nem, egyelőre a bíróságok költségvetését hátrányosan befolyásoló megkeresés nem érkezett.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Ezt örömmel konstatáljuk.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Erre azt mondom, hogy ma még nem jött ilyen megkeresés, adja Isten, hogy ne is jöjjön. Fogok küzdeni ellene. Céлом az, hogy semmiképpen ne vonjanak el pénzt tőlünk.

Dr. Vadász Viktor:

Nem értettem pontosan, hogy az elsőfokú ítéletek tekintetében hány százalékos csökkenés volt.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Szűk 90 százalék. De ez részben kompenzálva lett az egyéb, tárgyaláson kívüli befejezésekkel.

Dr. Vadász Viktor:

Van arra vonatkozó adat, hogy a bírósági dolgozók között volt-e megbetegedés? Erről vezet valamilyen statisztikát az OBH, vagy van erről esetleg más hiteles forrásból információ? Illetve volt olyan, hogy ügyfél fertőzötten jött be a bíróságra?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Több alkalommal voltak gyanús esetek, de úgy tűnik, hogy eddig nem. Hozzám ilyen információ hivatalosan nem érkezett.

Dr. Vadász Viktor:

Az elnökök rendelkeztek el olyan intézkedést, hogy a bíróság épületébe egyáltalán nem lehet bemenni, tehát hogy nem engednek be senkit a bírósági épületbe?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Mit értünk az alatt, hogy senkit?

Dr. Vadász Viktor:

A 74/2020. Korm. rendelet a büntetőeljárásokra vonatkozóan két okot nevesít, amikor zárt tárgyalás elrendelésére kerül sor. Az egyik, amikor az eljáró bíró a járvány-helyzetre tekintettel zárt tárgyalást rendel el, mert úgy látja, hogy olyan nagy számban kívánnak bejönni a tárgyalóterembe, hogy az veszélyeztetné a tárgyalóteremben tartózkodók egészségi állapotát. A másik eset, hogy maga a bíróság elnöke rendelkezik arról, hogy a bírósági épület nem látogatható, ezért idézés nélkül senkit nem engednek be, például egy vádlotti hozzátartozót sem.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

A hozzátartozó nem léphet be, már csak a 35/2020. OBHE határozat alapján sem. Kizárólag az léphet be, akit a bíróság megidéz, illetőleg, akinek a megjelenése a bíróság működése szempontjából szükséges, értem ez alatt, mondjuk pl. a karbantartót. Bemehet még a szakértő is, de a hozzátartozó biztos nem.

Dr. Vadász Viktor:

Ha jól értem, jelenleg bármilyen tárgyalást tartanak, akkor a tárgyalások nyilvánossága jelenleg ki van zárva.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Bizonyos keretek között, a válasz most igen.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Bánáti elnök úr, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke az OBT-hez eljuttatott egyik véleményében jelezte, hogy ha nyelvtanilag értelmezzük ezt az OBH elnöki határozatot, akkor az számára aggályokat vet fel. Ha a bíróság elnöke ugyanis akként rendelkezik, hogy az idézés nélkül megjelent jogi képviselőket ne engedjék be, akkor azok nem tudnak a tárgyalásokon sem részt venni. Ez előfordulhat-e Elnök úr szerint, és hogyha igen, akkor ezt nem tartja-e aggályosnak?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Attól függ, milyen céllal jelenik meg az ügyvéd.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Természetesen tárgyalási céllal, tehát nem csak azért, mert körülnézzen az épületben.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Ha tárgyaláson kíván megjelenni, jogosultságát meghatalmazással igazolja. Nem látom azt, hogy ez egy feloldhatatlan probléma lenne. A védelemhez való jog semmiképpen sem sérül, azaz, ha tárgyalás van, akkor azon a védő is jelen lehet.

Dr. Vadász Viktor:

Példának okáért, lesz május 26-án a Fővárosi Törvényszék épületében egy büntető tárgyalás, amelyen perbeszédék hangzanak el, majd ítélethirdetés. Egy akkora tárgyalóterembe került kítűzésre, amely száz fő befogadására is alkalmas. Van egy vádlott, egy védő és egy ügyész. Nem valószínű, hogy nagy létszámban hallgatóság megjelenne, esetleg a sértettek és egy-két hozzátartozójuk. A problémám az, hogy mégis olyan létszámú ember jelenne meg, hogy az veszélyeztetné a tárgyalóteremben tartózkodók egészségét, akkor indokoltan rendelkeznék arról, hogy a nyilvánosságot kizárom. De ha ezt a nyilvánosságot az OBH elnöke zárja ki, nem teszi lehetővé, hogy a 100 fős tárgyalóteremben akár csak két-három ember a tárgyalásra beülhessen hallgatóságként, ezt meggyőződésem szerint az Emberi Jogok Európai Bírósága aránytalannak tekintené.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Világjárvány esetén álláspontom szerint ezzel nem sérül a nyilvánosság, ez a korlátozás arányosnak minősül. Erről Dudás Dóra Virág is írt cikket, biztosan olvastad, fent van a honlapon.

Dr. Vadász Viktor:

Nem kérdéses, hogy járványügyi helyzetben jogszerű egy ilyen korlátozás, én arra utaltam, hogy az alapvető jog korlátozásának arányosságát az eset egyedi körülményei alapján kell elbírálni.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

A vírus mindent felülír. A tárgyalás nyilvánossága, az emberi jogok mindig prioritást élveznek, de a vírus ezeket nem ismeri. Ebben az esetben vállalom az elnöki határozat meghozatalát. Majd, ha elmúlik a veszélyhelyzet, akkor mindenki beülhet, és önfeledten nézheti a tárgyalást. Az én véleményem szerint ez kiállja az EJEB protokollt is. Olvastad a Dudás Dóra Virág cikkét?

Dr. Vadász Viktor:

Szerintem különböző dologról beszélünk. Én nem arról beszélek, hogy jogszerű-e egy ilyen korlátozás. Abszolút jogszerű és az élethez való jog védelme indokolja is. Más kérdés, hogy nem kell tárgyalást tartani akkor, hogyha nem lehet biztosítani annak nyilvánosságát, mert itt a nyilvánosság és az időszzerű ítélkezés kerül szembe egymással. Amiről én beszélek, az továbbra is a korlátozás proporcionalitása: minden alapvető jog, így a tisztességes eljáráshoz való jog ilyen korlátozásának is az elérni kívánt célhoz képest arányosnak kell lennie. Ezt pedig szerintem nem az OBH elnöke, hanem az adott ügy, adott tárgyalóterem és adott szituáció részleteit ismerő eljáró bíró tudja eldönteni.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Én vállalom továbbra is, hogy most a hozzátartozóknak a tárgyalóteremben helye nincs. Amíg vírus van, addig hozzátartozó nem, csak a legszűkebb értelemben vett eljárás résztvevői léphetnek be a bírósági tárgyalóterembe.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

És a sajtó nyilvánosságáról mit gondol Elnök úr?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

A sajtónyilvánosságról ugyanezt gondolom. Most nincsenek sajtóérdeklődésre számot tartó ügyek, de a sajtónyilvánosság ugyanezt jelenti. Még egyszer mondom, hogy csak a legszükségesebb

személyek vehetnek részt a tárgyaláson, ezt meghaladóan senki. Úgy gondolom, hogy ez a dolgozóink, illetőleg a jogkereső közönség közös érdeke.

Dr. Matusik Tamás:

Azt gondolom, hogy az nem vita számunkra, hogy a közegészségügyi okból korlátozásokat bevezetni az Strasbourg szerint is jogszerű és egy valódi karantén idején arányos is lehet. De azért visszakérdezek: valóban karantén van most? Elnök úr ezt a szót használta. A kormány maga tett különbséget Budapest és Pest megye, illetve a vidék között. Vidéken már nincsen kijárási korlátozás érvényben. Ha jól tudom, akkor semmilyen korlátozás nincsen, zárt terekre, boltokra vannak szabályok, de kijárási korlátozás már nincsen. A másik, hogy a sporttevékenységeket az egész országra megengedték, még az amatőröknek is. Ha foci-, vagy birkózóedzésekre szabad járni az egész országban, mert ezt a járvány megengedi, akkor fel kell tenni azt a kérdést, hogy ezek mellett pont a bíróságra nem lehet bemenni és ott nyilvános tárgyalást folytatni? Ez a korlátozás az előbbiekkal összevetve indokolt-e, szükséges-e, arányos-e?

Magyarországon is, és ahogyan látjuk az európai országokban is van átmenet a teljes lezárás és a teljes nyitás között. Kérdésként merül fel, hogy nem kellene-e ezt a helyzetet időről időre felülvizsgálni? Az elrendeléskor ez a bírósági zárás indokolt volt, nem is vitatom, de hogy most is indokolt-e, vagy ez indokolt marad-e még több hónapon keresztül, amikor már alig lesz egyáltalán korlátozás az országban, azt vitatom, és szerintem ez nem biztos, hogy kiáll majd egy olyan strasbourggi próbát akkor, amikor már mindent lehet csinálni, csak bíróságra nem lehet már járni.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Teljes mértékben igazad van, én ezt egészen pontosan két hét múlva fogom felülvizsgálni. Teljes mértékben egyetértek a felülvizsgálat szükségszerűségével, sőt elkerülhetetlenségével. Kétféle várostípus lehet a korlátozások szempontjából, de kétféle bíróság nem. Tehát olyan nem lehet, hogy a fővárosban vagy a központi régióban nem mehetnek be a bíróságra, mert még a kijárási korlátozás fennáll, viszont Miskolcon kinyitjuk a bíróságot. Két hét múlva indokoltnak tartom a felülvizsgálatot. Ha valóban enyhítés lép életbe, akkor a bírósági korlátozásoknak már nem lesz létjogosultsága. Pillanatnyilag úgy gondolom, hogy az elérhető előnyök a potenciális hátrányokkal szemben még az átmeneti, szigorúbb szabályok fenntartását indokolják.

Dr. Hilbert Edit:

Csak egyetlen mondattal szeretnék visszautalni arra, hogy 90 százalékkal esett vissza az elsőfokú ítélezés. Ennek a kommunikációjára fel kell-e készülni? Összel, mikor megindul a valódi munka, a másodfokon nem lesz semmilyen ügyérkezés, mert addigra el fognak fogyni az ügyek, ami azt a látszatot fogja kelteni, mintha nem dolgozna a másodfok, pont azért, mert nincs mi érkezzon első fokról.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Talán lesz ügyérkezés. Azért mondtam, hogy az ítéletek estek vissza, nem a befejezések. Lesz egy csomó új számra iktatott polgári ügy, mert nagyon sok volt a félbeszakadás.

Dr. Oltai Judit, a MABIE elnöke:

Fel szeretném hívni a figyelmet arra, hogy a törvényszéki elnökök, kollégiumvezetők mindenféle hozzáfűzött magyarázat vagy kommentár nélkül egy az egyben továbbítják a veszélyhelyzeti kabinetek a jelentéseit, ami komoly zavart okozhat a bírók fejében, mert nem biztos, hogy tudják, hogy ezekkel mit kezdjenek. Olyat is láttunk már, hogy a kabinet jelentésére, mint jogforrásra utalnak vissza. Úgy gondolom ez zavart okozhat, és esetleg egy központi intézkedéssel lehetne ellene valamit tenni.

Jelen helyzetben gondot okoz a szabadságok kiadása is. Tisztában vagyok azzal, hogy ez munkáltatói hatáskör, tehát minden törvényszéki elnök maga dönt erről, de van olyan törvényszék, ahol már tizenöt nap szabadságot kötelezően kivetettek a bíróval, és akkor itt a szabadságok kivételére és nem kiadásáról beszélek. Van olyan törvényszék is, ahol viszont nem rendelkeztek a szabadságokkal kapcsolatosan. Ezek az anomáliák a bírói érdekeket súlyosan és hátrányosan befolyásolják.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

A szabadságokkal kapcsolatosan valóban hallottam ilyen téves terminológiát. Nem kivetetni kell, hanem kiadni, természetesen jogszabályoknak megfelelően, ami egy munkáltatói döntés. A veszélyhelyzeti kabinet jelentései nyilván nem jogforrások, ha megküldik, akkor el kell olvasni. Én azt javaslom, hogy olvassák el, és ami abból hasznosítható, akkor azt hasznosítsák. Nem szándékozik az OBH ezekkel elvonni a Kúria kizárólagos jogértelmezési kompetenciáját. Ezekről azt gondolom, hogy olyan sajátos értelmezések, amelyek talán a bírácoknak segítséget nyújtanak, de semmiképpen nem jogforrások. A korlátozás pedig minden bíróságra egyformán vonatkozik, legyen az a fővárosban, vagy vidéken.

Dr. Oltai Judit, a MABIE elnöke:

Akkor vidéken egyelőre minden változatlan marad.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Egyelőre marad, ez, ahogy említettem átgondolást igényel. Komoly jogállami deficitet éreznék akkor, ha az egyik bíróságot megnyitjuk, míg a másikat nem. Meglátjuk a május 3-i nyitás következményeit, a virológiai helyzetet kettő hét múlva, és ennek a következményét akkor már le tudjuk vonni egy megfelelő felkészüléssel.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Egy dologra szerettem volna felhívni Elnök úr figyelmét. Úgy érzem, hogy helyi szinten túlreagáljuk ezt a dolgot, még az OBH elképzeléseihez képest is szigorúbban értelmezi a helyi vezetés ezeket a rendkívüli szabályokat. Elöttem van a Szolnoki Törvényszék elnökének 2020. április 20-i szabályzata. A 7. § így fogalmaz: „A bíróság épületében a felek személyes megjelenésével járó eljárási cselekményt fő szabályként nem lehet foganatosítani.” Az én másodfokú eljárásomban, amikor a vádlottal VIA videós kapcsolat van és ott kell, hogy legyen a védő, meg az ügyész, azt gondolom, hogy nem tudom értelmezni ezt a szabályt. Mi az, hogy fő szabályként nem lehetséges a felek személyes megjelenése? Én azt gondolom, hogy ez már mindenféleképpen túlhajtása a dolognak.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Tegyétek fel a maszkot, tartsd meg a tárgyalást.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Én abba a körébe tartozom a bírácoknak, akik attól félnek, hogy amikor majd szeptemberben kezdünk, akkor nem csak arról lesz szó, hogy megörököltünk valamennyi ügyet, hanem majd rengeteg régi ügy lesz, és nem tudom, hogy mennyire lehet majd arra hivatkozni, hogy fél évig mi nem tudtunk tárgyalni.

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

Megértettem a problémát. Egy biztos. Az azért talán nem vitatható és nem baj, hogy március 14-én elrendelésre került a rendkívüli ítélezési szünet és nem tódult be 2-300 ezer ember a bíróságokra. Örülni kell annak, hogy nem volt koronavírusos bírósági dolgozó, a bíróságok működnek, történtek befejezések, a bíróságok működését, létjogosultságát tudjuk igazolni és ezt meghaladóan pedig a kontaktokat minimalizáltuk. Azt tudom csak mondani, hogy két hét múlva visszatérünk erre az egészszre.

Dr. Matusik Tamás:

Számomra az megnyugtató, hogy két hét múlva ennek a kérdésnek a felülvizsgálata megtörténik, de nem értem annak az indokát, hogy miért nem lehet kettős nyitást alkalmazni? Budapest és Bécs sem egyforma, nem feltétlenül kell Budapestnek és Miskolcnak egyformának lennie ebben a tekintetben. Például, ha egy bíróságon most kitörne a járvány és ott megbetegednének nyolcan, azt az épületet nyilván abban a pillanatban lezárnák teljes joggal, de nem zárnák le az összes többi bírósági épületet. Tehát különbségtételt szerintem lehet tenni járványügyi okokból, sőt kifejezetten indokolt lehet területiségi alapon különbséget tenni bíróságok között. Nagyon örömteli, hogy nem történt még regisztrált bírósági megbetegedés, ezt mondhatom vezetőként is, mert a mi csoportunk csak áprilisban egy hónap alatt több mint száz nyomozási bírói ülést tartott, ahol ott voltak ügyészek, védők. A tárgyalóteremben igyekeztünk minden szabályt betartani, és nem lett belőle probléma, úgyhogy igazoltuk a bíróságok működésének létjogosultságát valós tevékenységünkkel. Azt gondolom, hogy megfelelő higiéniaiával a kockázat minimalizálható. Elfogadom azt, hogy ne legyenek jelenleg még nyilvános tárgyalások, de a felülvizsgálatot, vagy akár a többlépcsős nyitás lehetőségét meg kell fontolni.

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

Egyetértünk, ezt felül fogom vizsgálni.

Dr. Hilbert Edit:

Én arra szeretnék visszatérni részben, amit Oltai Judit mondott, mert kaptam a héten egy levelet, amit a BKT valamennyi bírója is megkapott. Ez egy hat melléklettel ellátott levél volt, de nem lehet tudni, hogy miért kaptam meg. Közte van pl. a Legfőbb Ügyészség levele a Központi Nyomozó Ügyészség vezetőjének. Nem tudom, hogy ők tudják-e azt, hogy a BKT valamennyi bírója megkapja az ő belső levelezésük egy példányát. Megkaptuk továbbá Szabó Juditnak, a Fővárosi Törvényszék kollégiumvezetőjének a Fővárosi Törvényszék bíráinak, meg vezetőinek írt levelét is, anélkül, hogy tudnánk róla bármit is. Nekem ezzel nem az a problémám, hogy ezek léteznek, hanem az a problémám, hogy hiányzik egy szint ebből az igazgatásból, amikor egy kollégiumvezető azt mondja, hogy vitára bocsátom ezt az anyagot, vagy én azt mondom kollégiumvezetőként, hogy írtam egy kollégiumvezetői utasítást, amit be kell tartani. Érkeznek különböző szakmai anyagok, amiről nem lehet tudni, hogy mi velük a teendő. Miért kaptam? Nem is nekem szól. Vagy csak azért, hogy tudjak róla?

Dr. Senvei György, az OBH elnöke:

Miután a kinevezési jogkörömbe tartozó eljárásról van szó, ennek utána fogok nézni. Majd küldd át ezt az e-mailt nekem légy szíves, és akkor megnézem, hogy mi ez. Ezeket a leveleket egyébként leginkább az ajánlott irodalom körébe tudnám sorolni, hogyha nagyon be akarjuk rangsorolni őket. Majd jelzem, hogy ne küldjék így, hanem magyarázattal. Egyébként igazatok van, ennek nem ez a módja, nem ezért készültek ezek a dolgok.

Dr. Csontos Katalin:

Egyébként én is megkaptam ezt az e-mailt a hat melléklettel, tehát valószínű, hogy országosan minden felhasználónak elment.

Örömmel hallom, hogy monitorozás folyik az intézkedések kapcsán. Polgári ügyekben nem tarthatunk perfelvételi tárgyalást még a felek kérelmére sem, érdemi tárgyalást pedig Skype-on, ha ez nem lehetséges, akkor írásban a vonatkozó Korm. rendelet alapján. Ha Elnök úr két hét múlva felülvizsgálja a saját intézkedését, ez esetleg összefüggésben van azzal, hogy a kormányrendelet tartalma módosul? Van erről Elnök úrnak tudomása?

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Ez egy komplex intézkedés és jogalkotás együtt, ha én ezt most meg tudnám mondani, akkor jóstehetségem lenne.

Dr. Csontos Katalin:

Köszönöm szépen. Azt csak megjegyezném, hogy polgári bíróként a tárgyaláson kívül meghozott ítélet jogintézménye egy kicsit távol áll tőlem.

Dr. Szabó Sándor:

Az egyebek 2. alpontja az iratkarantén szabályai, azok gyakorlati megvalósulása, azok elrendelését megalapozó okok, és az intézkedés eddigi tapasztalatai. Ha Elnök úr erről egy pár szót mondana, azt megköszönnénk.

**Tájékoztatás az iratkarantén szabályainak gyakorlati megvalósulásáról,
az annak elrendelését megalapozó okokról, az intézkedés eddigi tapasztalatairól**

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Az iratkarantén elrendelése is illeszkedett az egészségvédelmi rendelkezések körébe, erről már az első körben határoztunk. Ennek egyetlen oka volt: a többlépcsős egészségvédelem, aminek hiányát én magam is személyesen tapasztaltam. A hivatalban az egyik munkatársra kifejezetten rá kellett szólnom. Egy kézbesítő volt, akin, akkor nem volt se kesztyű, se maszk. Fontos hangsúlyozni, hogy a kézzel írott beadványok nagyon komoly problémákat hordozhatnak.

Hogy előre szaladjak kicsit, az időtartama hét nap, ami egy bírói becslés. Hogy mennyi ideig marad meg a vírus egy ilyen felületen az sok tényező függvénye, de hét nap után már valószínűsíthető, hogy a vírus elveszíti a fertőzőképességét. Az ok az egészség védelme volt, semmi más.

Dr. Matusik Tamás:

Elmondanám, hogy én miként látom ezt az iratkarantén dolgot. Azt, hogy ennek mi volt a szabályozási háttere eredetileg, azt most nem firtatnám, ajánlásból indult ki, aztán a végén odáig jutottunk, hogy a legtöbb bíróságon erről szabályzat született kötelező jelleggel. Én nem nagyon látom ennek a hét napnak a tudományos hátterét, amellet, hogy feltételezzük, hogy a dolgozók betartják az alapvető higiéniai előírásokat, tehát szájmaszkot használnak, gumikesztyűben dolgoznak, kezet mosnak és szellőztetnek rendszeresen. Utalnék arra, hogy az ügyészségen és a rendőrségen sincs tudomásom szerint ilyen iratkarantén, a büntetés-végrehajtásban meg talán negyven órányi iratkarantén van, de semmiképpen sem hét napos. Igyekszem követni a külföldi bírósági híreket, hogy ott milyen intézkedéseket vezetnek be, egész kreatív dolgok vannak, de ehhez hasonlót én nem láttam, nem találtam, ez mindenképpen egy unikum, ami egyúttal szerintem életszerűtlen is. Nyomozási ügyekben üléseket tartunk, ott beadnak sokszor kézzel írott papírokat,

amivel igazolnak mindenfélét, és az ilyen iratokat nincs okom megtagadni, átveszem tőlük, mert ha nem tenném meg, akkor azzal azoknak a jogait csorbítanám, akik bármit igazolni akarnak ilyen módon. Ez nincs megtiltva a feleknek, de az sincs megtiltva, hogy igazolványokat nézegessenek és személyazonosságot vizsgálják, hiszen az a kötelességem is ilyen helyzetben, hogyha személyesen ott vannak az ülésen. Ez nem csak a nyomozási ügyszakra igaz, hanem bármilyen más, esetlegesen megtartott tárgyalásra is.

Vezetőként a nyomozási bírói csoportban iratkarantén előírása helyett inkább a személyt érintő óvintézkedésekre helyeztem a hangsúlyt, a maszkviselésre, kesztyűviselésre. Úgy gondolom, hogy ha nem így tettem volna, akkor a felelősséget hártottam volna a dolgozók felé, vagy a bírók felé, mert úgysem tudták volna ebben az ügyszakban betartani az iratkarantént, hiszen nálunk a határidők néha órákban, de leginkább egy-két napban mérhetőek, nem pedig hét napban. Máshonnan viszont egészen hajmeresztő történetet hallottam. Egy bíró kinyomtatta a dolgozósobájában az e-mailt, amit iktatni szeretne az irodán, leviszi az irodába és ott karanténba helyezik azt, amit a bíró a saját dolgozósobájában kinyomtatott. Hallottam olyat egy hónappal korábban, amikor voltak még papíralapú táppénzes iratok, hogy az is iratkaranténba került, ami miatt veszélybe került a dolgozónak a fizetése arra az időszakra. Olyan szabály is van nálunk, hogy ha a bíró hazaviszi az aktát, majd visszahozza a bíróságra, az is iratkaranténba kerül.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Ez egyértelműen rossz gyakorlat.

Dr. Matusik Tamás:

Ehhez képest ez le van írva a BKKB-n. Így van szabályozva, nem én találtam ki.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

A Fővárosi Törvényszéken is ez a helyzet.

Dr. Matusik Tamás:

Ehhez képest a bírót magát nem teszik karanténba, nem öntik le hipóval, a ruháit nem vetetik le. Ezt a szabályt aránytalannak, életszerűtlennek és értelmetlennek találom. A törvényszéki szinten úgy tudom, hogy betartják hivatalosan is az iratkarantént, ami a BIIR-ben a hollétnél be is van jegyezve. Ez két dologhoz vezet. Az egyik, hogy hét napig állnak akár olyan ügyek is, amiben tényleg soron kívül kellene döntenie. Ha pedig nem tartják be ezt a szabályt, mert dolgozni, haladni szeretnének, az viszont méltatlan helyzetet teremt arra a dolgozóra, akinek a szabályt kell szegnie, hogy dolgozhasson. Én a személyi védelemre helyezném a hangsúlyt, mégpedig arra, hogy elő kell írni a kesztyűviselést, illetve, ami még fontosabb, a maszkviselést. Jelenleg a szájmascsk viselése nincs előírva a tárgyalóteremben kötelező jelleggel senki részére. Azt gondolom, hogyha a tárgyalóteremben mindenkin van szájmascsk, akkor onnantól kezdve bármilyen fertőződésk veszélye nagyon minimális lesz. Ilyen szabályzatot szerintem lehetne hozni. Ezt Elnök úrnak megfontolásra ajánlom, nyilván mást nem is tehetek OBT tagként.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Én magam a hét napos karantént eltúlzottnak tartom. Azt gondoltam, hogy esetleg az OBH elnökének van valami olyan, az ÁNTSZ-től, orvosoktól, szakértőktől származó információja, ami miatt ez hét nap lett, és nem hat vagy nyolc.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Utánakérdeztem, valamennyien tudjuk, ahány orvos, annyiféle válasz. Nyilván nincs tökéletes szabály. A cél az volt, hogy a lehetőségeinkhez képest a kockázatot minimalizáljuk, és adott esetben lehet, hogy vannak utak és tévutak, de ezek a papírok igenis nagyon komoly veszélyt hordoznak.

Dr. Hilbert Edit:

Szerintem is megfontolandó lenne kötelezővé tenni a szájmaszk és a kesztyű használatát. Egyetértek Tamással, hogy a dolgozók védelme érdekében ez szükséges.

**Tájékoztató az ENCJ Függetlenség és kiszámíthatóság projektjével
kapcsolatos videókonferencián elhangzottakról**

Dr. Rochlitz Zoltán:

Tulajdonképpen három kérdőívnek, illetve felmérésnek a feldolgozása vagy összegzése történt meg. Az első a függetlenség és kiszámíthatóság volt, amit Fatalin Judittal, Csontos Katalinnal és Léhmann Zoltánnal töltöttük ki 2019. december 3-án, és ez az, ami később meg lett küldve két szakértőnek. Ezenkívül volt egy az igazságszolgáltatás minőségével kapcsolatos felmérés, amit Vadász Viktor és Matusik Tamás töltött ki decemberben, illetve volt az a bizonyos ügyfélkérdőív, amiben mi egyelőre, vagy lehet, hogy soha nem is veszünk részt.

Sok vélemény szerint a korábbi évekhez képest nagyon jót tett a kérdőíveknek az, hogy külső szakértők átnézték. Amikor január elején megkaptuk a két külső szakértőt, akkor tényleg voltak olyan pozitív javaslatok, amit át kellett vezetnünk a kérdőíven. Annyi pozitívum van, hogy a függetlenség témakörében külön jelzés Magyarország felé nem érkezett, tehát olyan kifejezetten nekünk címzett megjegyzést nem tett az ENCJ, amire reagálni kellene. Amiket kiemeltek európai szinten, az az volt, hogy a költségvetési számok minden tanács esetén viszonylag alacsonyak. Továbbá az emberi erőforrás menedzsmentnél több országban is észlelték azt, hogy az úgymond jogszabály által biztosított formális biztosítékok és a bírák gyakorlati tapasztalaton alapuló véleménye között volt némi feszültség, magyarul több országban is úgy érzékelték a bírák, hogy a hivatalos, formális szabályozás ellenére a gyakorlatban azért nem annyira biztosított minden tekintetben a függetlenség.

Ami a minőséggel kapcsolatos kérdőívet illeti, itt sem volt Magyarország felé külön címzés. Ez a kérdőív még kevésbé feldolgozott állapotban van, mint az előző kérdőív volt. Ennél elsődlegesen arról folyt a vita, hogy milyen körben, illetve milyen módon kerüljön sor az adatok publikálására. Ez a kérdőív főleg olyanokra vonatkozott, hogy az eljárási határidők szabályozása miként alakul az egyes országokban, vannak-e elektronikus eljárások, vannak-e egyszerűsített eljárások, specializálódnak-e a bírák, a rosszhiszemű pervitelt lehet-e szankcionálni stb. Ez a kérdőív lényegében pervezetési kérdésekre koncentrált.

Az ügyfél-elégedettségi kérdőív nagyobb teret kapott. Ez az a kérdőív, amely a bírónak a tárgyalótermi magatartását is vizsgálja. Az ülést követően nekem ezt a kérdőívet sikerült megszerezni a projektnek a vezetőjétől. Ez egy 4 oldalas kérdőív, amit le fogok fordíttatni és tájékoztatóként meg fogom küldeni mindenkinek. Ez pillanatnyilag ott tart, hogy 4 országban volt ún. „pilot” időszak, azaz a tesztelése ennek a kérdőívnek viszonylag alacsony létszámokkal. Bulgáriában 129, Litvániában 134, Romániában 56 és Franciaországban 60 ügyfél töltötte ki. Két olyan ország is volt, ahol csak egy konkrét bíróságon töltötték ki ezt a kérdőívet. A kiértékelés még nagyon kezdeti stádiumban van, annyira minimálisak ezek az adatok, hogy általános tapasztalatokat nem lehet levonni belőlük.

Ami még fontos, hogy május 18-án lesz a végrehajtó testületnek egy ülése, ahol nyilvánvalóan téma lesz a lengyel helyzet amiatt, hogy sor kerüljön-e ő kizárásukra vagy ne. Egy másik verzió szerint elképzelhető, hogy ők maguk fognak kilépni a szervezetből. Most úgy tűnik, hogy teljesen új vezető garnitúrát fog választani az ENCJ. Felmerült még, hogy a függetlenség, kiszámíthatóság, illetve a minőség kérdőívek kapcsán, hogy szeptembertől újraindulnak ezek a párbeszédcsoporthoz, tehát elképzelhető, hogy ezzel kapcsolatban is lesz majd teendő. A személyes találkozásokkal járó nemzetközi rendezvények időpontjairól a jelenlegi helyzetre tekintettel érdemi információkkal nem tudtak szolgálni.

Néhány ország példája arra világított rá, hogy nem biztos, hogy feltétlenül tökéletesek ezek a kérdőívek. A legjobban feldolgozott, függetlenségi kérdőívvel kapcsolatban pl. a görögök észrevételezték, hogy nagyon magas pontszámot kaptak arra, hogy a társadalom megbízik az igazságszolgáltatásban, ugyanakkor nagyon kevesen ítélték meg úgy, hogy nincs korrupció a bírói szervezetben, ami egy picit furcsa. Folyamatosan az a szándék, hogy tökéletesítsék a kérdőíveket.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Én ezt az ügyfél-elégedettséget, míg élek, nem fogom tudni megérteni. Mondjuk, Matusik Tamás valakit bezár a börtönbe, és utána azt a valakit megkérdezik, hogy meg van elégedve a Matusik úrral? Tehát, amikor valakik között adott esetben antagonisztikus ellentét van, tehát, Rochlitz Zoltán, te bezársz valakit a börtönbe, az veled elégedett lesz? Ez nonszensz.

Dr. Rochlitz Zoltán:

Két évvel ezelőtt, amikor az OBH-nak az ügyfél-elégedettségi kérdőívét véleményeztük, akkor mi is kifogásoltuk ezt. Az ENCJ mindenáron akarja ezt az ügyfél-elégedettségi kérdőívet, ők teljesen elszántak abban, hogy ezt végig kell vinni.

Nagyon sok olyan kérdés van ebben a kérdőívben, ami arra irányul, hogy tényleg pártatlannak, meg függetlennek érezte-e a kitöltő bíróságot. A legdurvább része az, ami a legvégén található. Ott azt kérdezik, hogy ha nem elégedett azzal, hogy tisztességes eljárásban részesült-e, akkor ennek mik lehetnek az okai. És ott ilyen válaszok vannak például, hogy a bíró nem készült fel az ügyfél véleménye szerint megfelelően a tárgyalásra, nem volt kompetens vagy hozzáértő, a bíró hiányosan kommunikált, az eljárás nem volt nyitott, a bíró nem indokolt megfelelően. Ilyen és ehhez hasonló opciók közül lehet választani. Erre már két évvel ezelőtt is azt mondtuk, hogy nem sok értelmét látjuk. Én úgy látom, hogy az OBH sem akarja azt, hogy ebben részt vegyünk, de pl. a hollandok nagyon azon az oldalon állnak, hogy igenis meg kell mérnünk magunkat az ügyfelekkel, és hogy mi a véleményük.

Dr. Vadász Viktor:

Egy kiegészítést mondanék csak. Nem a teljes Irányító Testületet fogják lecserélni, hanem négy új tanács fog bekerülni, és három korábbi – köztük az OBH – marad további egy évig. Egy pályázó van az elnöki címre, és egészen biztos, hogy konferencia útján lesz megtartva a közgyűlés. Holnap lesz az ENCJ Boardnak egy gyűlése, amelyen többek között a lengyel kérdést is megvitatják. A 2. munkacsoportnak pedig jövő héten hétfőn lesz egy videó konferenciás megbeszélése, aminek lesz egy zárójelentése a hatalmi ágak egymással való kommunikációjáról.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Köszönöm szépen Rochlitz Zoltánnak, hogy részt vett ezen a megbeszélésen, érdeklődéssel hallgattam. Egy dolgot tudok ezzel az ügyfél-elégedettséggel kapcsolatban: ha az OBH bocsátja ki, akkor is bárgyúság, és ha az ENCJ, akkor is bárgyúság. Nincs semmi értelme.

Dr. Vadász Viktor:

Nem veszünk részt ebben a kérdőívben, és ebben következetes volt az OBT, hiszen amikor az OBH elnöke akarta, ugyanúgy nem támogattuk, mint amikor az ENCJ akarta. Amíg mi ebbe bele tudunk szólni, addig nem lesz ilyen felmérés.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Köszönöm szépen mindenkinek az ülésen való aktív részvételt, a Tanács valamennyi mára kitűzött napirendjét megtárgyalta.

Dr. Senyei György, az OBH elnöke:

Én is szeretném megköszönni a tanácskozást, és már most jelzem, hogy ha esetleg Skype-olunk még a jövőben akkor Csillám Katalin elnökhelyettes asszonynak is küldj légy szíves majd meghívót, mert bár nem hoztam erről külön alakszerű döntést, de Csillám elnökhelyettes asszony fog potenciálisan helyettesíteni. Igyekszem mindig itt lenni, de ha véletlenül nem lennék, akkor ő fogja biztosítani a folyamatos OBH vezetői jelenlétet.

Dr. Hajas Barnabás az Igazságügyi Minisztérium államtitkára 15 óra 50 perckor Skype-on keresztül csatlakozik az OBT üléséhez.

Dr. Vasvári Csaba, az OBT elnöke:

Tisztelettel köszöntöm dr. Hajas Barnabás államtitkár urat. Éppen az összefoglaló elfogadásánál tartottunk, a Bszi. ezt kötelezően előírja az OBT-nek. Ha megengedi Államtitkár úr, akkor befejezzük az összefoglaló elfogadását és megadom Önnek a szót, ha kíván pár mondatot szólni.

Dr. Hajas Barnabás, az IM államtitkára:

Tökéletes, három mondatnál többet semmiképpen.

Az OBT elnöke szavazásra bocsátja az alábbi összefoglalót:

1. *Az Országos Bírói Tanács megtárgyalta a **Kúria elnökének** kinevezési jogkörébe tartozó bírói és bírósági vezetői álláspályázatok tekintetében 2019. évben folytatott gyakorlatáról szóló beszámolóját, amelyet – mint törvényben megfelelőt – elfogadott.*
2. *Az Országos Bírói Tanács megtárgyalta az **Országos Bírósági Hivatal elnökének** a kinevezési jogkörébe tartozó bírói és bírósági vezetői álláspályázatok tekintetében 2019. évben folytatott gyakorlatáról szóló beszámolóját. Az OBT nem tekintette törvényesnek a gyakorlat azon részét, hogy az OBH elnöke eljárási szabálysértésre történő hivatkozással eredménytelennek nyilvánított olyan bírói pályázatokat, amikor a pályázatot rangsoroló bírói tanács a jogszabályi kereteket betartva alakította ki a rangsort. Kifogásolható az is, ha a bírói és bírósági vezetői álláspályázatok kiírása és elbírálása tekintetében az eljárási határidőket a bíróság elnöke vagy az OBH elnöke nem tartja be. Egyebekben az OBT az OBH elnökének gyakorlatát a törvénynek megfelelőnek találta.*
3. *Az Országos Bírói Tanács megtárgyalta a **2012 előtt nyugállományba vonult bírák helyzetét**, és kezdeményezte, hogy nyugellátásuk kérdését tűzze a Bírói Életpálya Szakértői Testület következő ülésén napirendre. A kezdeményezést a MABIE támogatta.*

4. **Az OBH elnöke megtartotta tájékoztatóját a 2019. évi második féléves tevékenységéről.** Az OBH tagjainak kérdésére az OBH elnöke jelezte, hogy a MIA-Balaton projekt olyan előrehaladott állapotban van, hogy a projekt felülvizsgálata vagy leállítása nem indokolt. A Werbőczy Universitas Program felülvizsgálat alatt áll. Az OBH elnökének tájékoztatóját az OBH elfogadta.
5. **Az OBH elnöke az OBH felkérésére beszámolt a bíróságok veszélyhelyzet alatti működéséről.** Az OBH elnökének tájékoztatása szerint jelenleg a bírósági tárgyalóterembe a tárgyalásra idézett, értesített személyen kívül más személy nem léphet be. A tárgyalások nyilvánossága jelenleg az OBH elnökének határozata alapján nem biztosított.
Az OBH elnöke az eddig bevezetett intézkedéseket két hét múlva felülvizsgálja.
6. **Bemutatkozott dr. Hajas Barnabás, az Igazságügyi Minisztérium igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkára, aki más hivatali elfoglaltsága miatt az ülés végén tudott becsatlakozni.**

Az OBH egyhangúlag meghozta a

65/2020. (V.6.) OBH határozatot

Az Országos Bírói Tanács a 2020. május 6. napján megtartott ülés összefoglalóját elfogadta.

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

Az összefoglaló elfogadását követően megadom a szót dr. Hajas Barnabás államtitkár úrnak.

Dr. Hajas Barnabás, az IM államtitkára:

Tisztelt OBH, Tisztelt Elnök úr! Az a furcsa helyzet állt elő, hogy a tanács tagjai közül sokakkal elég régóta különböző személyes nexusban vagyok, ettől függetlenül új minőségemben mégis kénytelen vagyok bemutatkozni. Május 1-től az igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkári feladatokat látom el államtitkárként, ennek megfelelően feladatköröm az igazságszolgáltatással kapcsolatban nyilvánvalóan kiterjed az OBH-val való kapcsolattartásra is. Én magam az OBH-re, mint az igazságszolgáltatásban részt vevő állami szervek párbeszédének intézményesített terepére tekintek, és ennek megfelelően jellemzően nem is kívánok aktívan a testület tanácskozásán megszólalni.

Ezt követően az OBH tagjai egyenként bemutatkoznak Dr. Hajas Barnabás államtitkárnak.

Dr. Vasvári Csaba, az OBH elnöke:

Akkor még egyszer és most már véglegesen megköszönöm a jelenléte mindenkinnek és örülök, hogy ilyen eredményes munkát tudunk végezni. Mindenkinnek további jó egészséget kívánok.

Az OBH elnöke az ülést 2020. május 4. napján 16 óra 05 perckor berekesztette.

Dr. Vasvári Csaba
az OBH elnöke

Dr. Piti Sándor
jegyzőkönyvvezető